

EL LLAST DE LES CREENCES

La idea de conquesta de la naturalesa ha acompanyat els humans des del Neolític fins als nostres dies. Nosaltres hem heretat aquesta filosofia que ens ha ensenyat a actuar com a amos i dominadors del món.

Avui sabem que aquesta cultura de dominació necessita un replantejament, ja que implica agressions envers el medi que comporten greus problemes d'esgotament de recursos, d'extinció d'espècies, contaminació, etc.

Davant aquesta necessitat de canvi d'actitud col·lectiva respecte al medi, l'educació ambiental pretén desenvolupar una consciència que faci possible un ús correcte dels recursos del planeta. Per aconseguir-ho fan falta alguns canvis en la nostra manera de concebre el món. Es tracta de canviar la percepció que tenim de nosaltres mateixos en front de la naturalesa.

La ciència contribueix de manera important a reconsiderar la nostra situació en aquest món; "així, la física i l'astronomia relegaren el nostre món a un racó del cosmos, i la biologia canvià la nostra posició, des d'un simulacre de Déu a un simi erecte i despullat" (Freud).

Mark Twain també va comprendre les implicacions de la ciència: "L'home ha estat aquí durant 32.000 anys. El fet que costés cent milions d'anys preparar el món per a ell és prova que això és fet pel que va estar fet. Suposo que així és. No ho sé. Si la Torre Eiffel representés ara l'edat del món, la capa de pintura en el botó del sostre de la seva cúspide representaria la part que a l'home correspon de tal edat; i qualsevol se n'adonaria que la capa de pintura és la raó per la qual es construí la torre. Penso que se n'adonarien; no ho sé".

Malgrat els descobriments científics i la seva "aparent" acceptació social, continua faltant una coherència entre el coneixement científic i les nostres conductes respecte al medi.

És per això que penso que l'educació ambiental ha d'anar lligada amb la ciència sense caure, tal com diria Karl Popper, en autoritarisme científic.

Darrerament el Centre d'Educació Ambiental el Reboll s'ha plantejat com a repte despertar aquesta visió a alumnes i educadors mitjançant dues activitats ben concretes. Aquest centre ens ofereix la possibilitat de donar "Un tomb per l'espai" i mirar a través d'"Una finestra al passat".

La primera activitat, que serà ofertada ben aviat, es basa en la ciència de l'astronomia i, mitjançant l'estudi de l'univers, pretén donar-nos una visió de l'espai i mostrar-nos la singularitat del fenomen vida.

Ajudats per la biologia, la segona activitat ens obre les portes a formes de vida del passat, deixant pas a una nova manera d'entendre la nostra posició en la biosfera trencant així amb la nostra postura antropocèntrica que arrastrem des de fa uns quants mil·lenis.

Són aquesta mena de tasques les que haurien de donar sentit i estimular els que fem educació ambiental.

